

ERDÉLYI
MAGYARÁG

Felirő szerkesztő.

Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden nap
Szerkeszt. órák: reggel 8-3 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Oradea. (Nagyvárad) Pinta Mihai Vilasul 4. Telefon: 380

CENZURAT

Ara 1 lej

III. évfolyan 5 sz.

Szombat

1934 Január 6.

3

Fiatalok kormányát alakította meg az új miniszterelnök

Tatarescu kormánya letette az esküt

Az új miniszterelnök 44 éves és jó ismerője az erdélyi viszonyoknak. -- Titulescu elvállalja az új kormányban a külügyminiszteri tárcát. -- Poestiben megfenyegette a tömeg a gyilkos Constantinescut

Mára hazavárik Titulescut

Cantacuzino elárulta volna a vasgárdisták terveit, ha Duca mandátumhoz juttatja

Bucuresti. január 4.

A Rador jelenti: Titulescu külügyminiszter mára tartotta fenn magának a választ arra nézve, hogy kíván-e tagja lenni az Anghelescu kormánynak. Bucurestiben számítanak arra, hogy Titulescu enged a kérésnek és továbbra is vállalja a külügyi tárcát. tekintettel a politikai helyzetre s azokra a nemzetközi tárgyalásokra, amelyeket ő indított meg és amelyek folytatása személyéhez van kötve. Titulescu egyébként tegnap hosszabb telefonbeszélgetést folytatott Savel Radulescu külügyi államtitkárral és más politikai személyiséggel.

Titulescu külügyminiszter telefonbeszélgetése után Inculet belügyminiszter azonnal Sinaiába indult, ahol egyenesen a királyi palotába sietett. Az uralkodó mindjárt fogadta és egy óráig tanácskozott vele. Ugyan csak még ma Sinaiába jöttek Anghelescu miniszterelnök, Franasovici, Tatarescu és Antoneicu miniszterek, akiket egymás után fogadott az uralkodó. A király különösképpen az egyes reszortok ügyeiről kívánt tájékozódást szerezni, azonfelül az általános politikai viszonyok tekintetében is informálni akarta magát.

Rövid kormányválság: Tatarescu az új miniszterelnök.

Bucuresti. január 4.

Öfelsége a király ma délután fogadta Anghelescu dr. miniszterelnököt, aki benyújtott a kormány lemondását. A lemondást a király elfogadta és még a délután folyamán kihallgatáson jelent meg Öfelségénél Tatarescu ipar és kereskedelmi miniszter, amből már nyilvánvaló volt, hogy a helyzetet a király Tatarescu megbízásával rendezi. A tanácskozások eredményeképpen

Öfelsége valóban megbízást is adott Tatarescunak az új kormány megalakítására.

A designált miniszterelnök elfogadta a megbízást és azonnal megkezdte tárgyalásait pártjával az új kormánylista összeállítására érdekében. Minden valószínűség szerint még a mai napon összeállítják a kormány új névsorát, amelyet azonnal a király elé terjeszt-

tenek. A várható új kormány névsora nagyrészt azonos lesz a jelenlegi kormánylistával.

Bernből jelenti a Svájci távirati iroda. Titulescu külügyminiszter ma délután 2 óra 30 perckor hazautazott Bucurestibe.

Újra organizálják a pénzügyi adminisztrációt.

Bucuresti. jan. 4.

A pénzügyminiszter tervbevette a vidéki pénzügyigazgatóságok átszervezését.

Több adminisztrációt és adóhivatalt megakarnak szüntetni, a tisztviselők létszámát leszállítják és a személyzetet megfelelő módon szelektálják.

Bucuresti, jan. 4.

Az Adeverul értesülése szerint Bratianu Dinu pénzügyminiszternek a külföldi hitelezőkkel történt megállapodása értelmében a szakértőknek január másodikán kellett volna az országba jönniük. A lap szerint lenet-séges, hogy a szakértők érkezését a belpolitikai helyzet teljes rendezéséig elhalasztják.

A valószínű kormánylista

Bucuresti. január 4.

Tatarescu György, az új miniszterelnök még szerdán este visszaérkezett Bucurestibe és megkezdte a kormányalakításra vonatkozó tárgyalásait. Efelben nirtelen félbeszakította tárgyalásait és csütörtök reggel folytatta azokat. Az új kormány még a csütörtöki nap folyamán megalakul.

Tatarescu a régi kormány összes tagjait felszólította kormányában való részvételre. Amennyiben a kormány idősebb tagjai nem lennének hajlandók a kormányba belépni úgy Tatarescu a fiatalokból alakítja meg kormányát.

A valószínű kormánylista a következő: Miniszterelnök: Tatarescu.

Belügyminiszter: Inculet.

Igazságügyminiszter: Djuvara.

Ipar és kereskedelemügyi miniszter: Teodoru, vagy Oromulu

Földművelésügyi miniszter Cipainu

Közlekedésügyi miniszter: Franasovici.

Közmunkaügyi: Popescu, vagy Negura.

Pénzügyminiszter: Victor Antonescu, vagy S. avescu.

Hadügyminiszter: Uica tábornok.

Hadfelszerelési miniszter: Anghelescu tábornok.

Erdély minisztere: Pop Valér.

Az alminiszterek az eddigiek maradnak. A képviselőház elnöke Saveanu. a szenátus elnöke Sassu lesz.

Titulescu harafelé tart

Genf január 4.

A "Times" genfi levelezője beszélgetést folytatott Titulescuval, aki már utban van

Bucuresti felé és ma hazaérkezik. Titulescu kijelentette, hogy hajlandó elfogadni az új kormányban a külügyminiszteri tárcát, azonban azt a feltételt köti ki, hogy a rendőrséget rendeljék alá.

A kétkulacsos Cantacuzino

Bucuresti. január 4.

Duca hagyatékában megtalálták Cantacuzino Granicerul tábornok a Vasgárda jelenleg letartóztatásban levő alvezérének levelét, amelyben azt írja, hogy hajlandó elárulni a Vasgárda összes terveit, ha Duca mandátumhoz juttatja és kieszaközi, hogy megválasszák a képviselőház alelnökének. Mint több hasonló tartalmu levelet, Duca ezt is válasz nélkül hagyta.

A közönség meg akarja lincselni a gyilkosokat

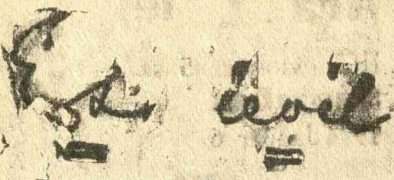
Ploesti január 4.

A vadat képviselő főügyész hivatkozott arra, hogy itt az ország felelős miniszterelnökének élete ellen szőtt összeesküvésről van szó és kérte a letartóztatás fentartását, amit a törvényszék elrendelt. A vádlottakat hatalmas őrség kíséretében szállították vissza a fogházba.

Az igazságügyi palota előtt összegyűlt tömeg hangosan szidalmazta és átkozta a gyilkost és büntetésit úgy hogy a karhatalomnak kellett megvédenie őket

Bucuresti. január 4.

A hatóságok köztudomásra hozták, hogy azok ellen, akik vasgárdistákat rejtgetnek súlyos büntető szankciókat alkalmaznak. Egyébként Constantinescut és társait rövidesen Bucurestibe szállítják

Cime nincs

Nem tudom, bevállik-e a közmondás, hogy „amilyen az újév napja, olyan az egész év” de ha így igaz, akkor nekem igazán boldog esztendőm lesz. (Rámférne már egy kevés a boldogságból, bajból, szomorúságból éppen elegendő volt eddig az életben, de édes Istenem ki nek nem volt?)

Még most is egy pár nappal az újév után — jól esik visszagondolni arra a kedves képre, amit kora hajnalon az ablakon keresztül megláttam.

Ugy esett újévkor is mint majdnem minden reggel hogy korán ébredtem. A szobában sötét volt még, csak a függöny mögül kíváncsisággal be a hold sápadt fénye. Őt óra volt és ilyen korán teremtett lélek sem járt a ház előtt. Pláne most újév reggelén.

Csend volt benn, Csend volt kinn. A Burkus sem ugatott. Némán köszöntötte ő is az 1934. esztendő első napját.

— Milyen furcsa, — gondoltam magamban — hogy én itthon ébren fekszem az ágyban, míg mások talán éppen most dőnek le egy átmulatott szilveszteri éjszaka után.

— Talán még sem furcsa — vitatkoztam magammal tovább — talán csak szokatlan. Még tudj Isten, talán nem is illik eltérni az ősi és általános szokástól, hogy az Újévet jókedvvel, vígan és ébren kell köszönteni.

Igy magamban, de mindjárt arra gondoltam, hogy Szilveszter éjszaka ide, Szilveszter éjszaka oda, mégis csak jobb volt jól kialudni magam. Megmaradt a pénzem, (ha kevés is volt, de az én nálam van) nem zug a fejem és nem kellett rossz véleménynyel lennem sem a szőlőtermelőkről, sem pedig a vendéglősökről. A friss hideg víz — amit tegnap megittam — mindenesetre jobb volt, mint valami savanyu vinkó, vagy valami drága, de rosszul sikerült pezsgő.

Jóleső érzéssel nyultam végig az ágyon. Arra gondoltam, hogy vége lett egy csuf esztendőnek és beléptem egy új év hajnal-kapuján.

— Vajjon mit hoz az újév? Jobb lesz-e mint az elmúlt? Sikerülnek-e ebben az évben azok a tervek, amelyeket olyan régen, jó egypár esztendővel ezelőtt magam elé tűztam?

Ugy ömlöttek belőlem a kérdések, mint az elszakított zslipen az áradat.

Magammal csináltam számadást — magamban. Ébren, józanul és csendben.

Egyszer csak ebbe a nagy csendbe, kopogást hallok az ablakomon. Felfigyelek, jól hallok-e?

Süket csend a választ. Még jobban figyelek. Elmulik egy pár perc, egyszer csak megismétlődik a kopogás. Most már valami vel erősebben ugyan, de még mindig úgy hallatszotti, mintha madár kopogott volna a csőrével.

Felfülök. Figyelek. A kopogás megújul. Csakugyan kopogás. Odamegyek az ablakhoz, közben arra gondolok, hogy hátha csak hallucinállok. Ki járna erre úgy, hogy a lépcsőt sem hallottam meg.

Kinyitom a belső ablakot és óvatosan felhuzom a függönyt. Sus-mosolyást hallok kintről.

— Ejnye, kik lehetnek — gondolom — és most már erőlyes kézzel rántok egyet a függönyön. A függöny felszalad és én ott látok az ablak párkánnyal egyvonalban két, fekete báránýbórsapkát. Cukorsüveg fekete csomagolásban. A süveg alatt két-két gyermekszem Vig. mosolygó friss ártatlan gyermekszem kapcsolódik bele az enyémbe. Egy pillanatra farkasszemet nézünk — aztán én is elnevetem magam. Két kis telepi gyerek, alig öklömnyi mind a kettő visszanevet. Ugy annyi bájjal, annyi jószívvel, annyi lélekkel amennyivel csak ilyen az újév napján.

Megoperálták Costinescut

Bucuresti, január 4.

Duca tragikus halálával megüresedett az ilfovi kerületben egy képviselői mandátum, amelynek betöltésére részleges választást kell kiírni. A liberális párt körében akció indult meg, hogy a párt ne kandidáljon erre a helyre és ezáltal tegye lehetővé egy előkelő politikai személyiségnek a parlamentbe való bejutását. Az illető politikai személyiség más párthoz tartozik és ezuttal ki-maradt a képviselők sorából.

A miniszterelnök elleni merénylet alkalmával megsebesült Costinescu volt bucuresti főpolgármestert tegnap megoperálták. A műtétet — Costinescu kívánságára — érzéstelenítés mellőzésével végezték. Kezelőorvosai azt remélik, hogy Costinescu néhány nap múlva elhagyhatja betegágyát.

DrBancila biharmegyei prefektus kiáltványa a megyelakossághoz

Dr. Bancila Picu Joan, Biharmegye prefektusa tegnap a következő kiáltványt intézte a megye lakossághoz:

Polgárok!

A tragikus esemény, amely fájdalomba döntött egy egész nemzetet és gyászbaborította az ország minden lakosának szívét — Joan G. Duca, az ország javára magát feláldozott nagy román és államférfi gyalázatos meggyilkolása — általános megvetést és utálatot váltott ki a gyáva gyilkos iránt és az egész ország lakossága a legnagyobb felháborodással és megvetéssel bélyegzi meg ezt büncselekményt.

A kormány intézkedései amelyek a közrend helyreállítása és megóvását az állam polgárok érdekeinek megmentését, a törvényesség és a nyugalom visszaállítását szolgálják, amelyekre az országnak ezekben a zavaros percekben oly nagy szüksége van, mindenki a legstürögősebb szükségletként fogadta.

Nemzetiségre és vallásra való különöség nélkül, Biharmegye és az egész ország lakossága el van határozva arra, hogy segítségére legyen a kormánynak kötelessége teljesítésében: elnyomni minden olyan akciót mely az államrend felforgatására alkalmas.

Az erkölcsök megiazulásának idején a mikor annyi államellenes áramlat igyekszik

gyökeret verni nálunk, Joan G. Duca élő példáját szolgáltatva a klasszikus becsületes ségnek, ő képviselte a tiszta gondolkodást és és a rend tényezőjét, mint a mi nemzeti konsolidációnk legfőbb támasza.

Az egész ország gyásza mindannyiunk számára a leghatalmasabb ösztönzés arra hogy folytassuk nagy halottunk I. G. Duca művét és segítsük a kormányt abban hogy alapjában romboljon szét minden olyan szervezet, amelynek az állam rendjének és a nyugalomának megzavarása a jellege.

Ezúton mondok köszönetet mindazon polgároknak, intézményeknek és társulatoknak, akik kifejezésre juttatták fájdalmukat és sajnálatukat, akik kondoleáltak illusztris halottunk I. G. Duca elvesztése miatt.

Oradea 1934. január 3-án

Dr Bancila Picu Joan s. k. megyei prefektus

FILMPALACE

Szombat, vasárnap

Fehér apáca

Főszerepben:

CLARK GABLE — HELEN HAYES

Holnap dől el az újévi tombola

Óriási mennyiségben zudultak reánk mindenfelől az újévi tombola lapfejei. Kiadó hivatalunk megfeszített munkával, külön munkaerővel igyekszik feldolgozni a hatalmas anyagot, ami annyira sikerült, hogy holnap befejezhetjük a lejárt tombolát.

Közzöljük tehát, hogy az újévi tombolára holnap estig lehet a lapfejekkel jelentkezni és lapunk holnapi számában közzöljük az eredményt.

Naptárunk expedálása állandóan folyik. Tekintve hogy az csak fokozatosan történhetik, t olvasóink türelmét kérjük. Mindenki, aki erre jogosult, megkapja a naptárt.

Itt jelentjük, hogy a karácsonyi ajándék tombola nyerőként még következők jelentkeztek:

1060 sz Vaczek István Csikszérda egy pár gyermekecipőt 11121 Holló János bányász Egeres egy pár gyermekecipőt, 9991 Potyó Sándor harangozó Dicsőszentmárton,

egy pullovert, 12214 özv Sándor József Enyed két pár női harisnyát, 10455 Porkoláb János Enyed két pár férfi harisnyát, 9657 özv Kormos Károlyné Ujvár meleg gyapju sálát, 4323 Lehoczky Er. muska Er. körtvélyes virágvázá, 11404 Szabó József Gyergyószentmiklós 2 drb divatos nyakkendőt, 9509 Lelucz Sándor Marosujvár 5 agr lisztet, 9115 Müller Györgyné Szent János egy vajtartót, 8927. Biró Pál kőműves Marosujvár 2 kgr. cukrot, 9516 dr. Hunvald Ernő Marosujvár regénysorozatát nyert.

Meghalt Falkenhayn tábornok

Berlin, január 4.

Falkenhayn tábornok 80 éves korában ma reggel meghalt Falkenhayn tábornok a háború kitörése idején, valamint az első franciaországi offenzíva alatt a német hadsereg vezérkari főnöke volt.

ró emberke tud mosolyogni. És hallok a hangjukat, egyszerre, egy hangon:

— Boldog újévet kívánunk!

A két gyerek hangja nekiütődött az ablaknak. Áthatolt az üvegen, befuródott a szobába, bebújt a szívem rejtékeibe. Két test-

lan kis kölyök kívánta nekem „boldog újévet”.

Hát ezek után mondja valaki, hogy nem volt-e az én újévem a legszebb a világon?

A lelökött égő lámpa összeégetett egy háromtagú családot

Az apa és gyermeke megmarad, de az édesanya odavész

Satu Mare, január 4.
Megrendítő szerencsétlenség történt Szatmáron,

Frenkel József, egy szegény házaló citromárus, akit hat apró gyermekével a pincelakásban lakik, gyermekeivel együtt egész télen át fűtetlen szobában aludt,

Szombaton este mielőtt Frenkelék nyugovóra tértek volna, a másfél éves Lajost anyja maga mellé vette, hogy ne fázzék,

Közvetlenül az ágy mellett volt az asztal, amelyen egy petróleumlámpa égett. Frenkelné lecsavarta a lámpát, majd kisfiát magához szorítva, csakhamar álomba merült,

Körülbelül éjfél tájban a gyerek felébredt álmából, felült az ágyban és játszani kezdett a lámpával, melyet játék közben magára rántott. A következő pillanatban a gyerek ruhája tüzet fogott és hatalmas lánggal égni kezdett. A gyerek jajveszékélésére legelőször az anya ébredt fel, aki élete kockázatásával magához ölelte az égő gyermeket, de ekkor az ő ruhája is tüzet fogott,

A szétfolyó petróleumtól már az ágybeli is égni kezdett és a lángok a szalmazsákba is bekaptak.

Ekkor ébredt fel az apa aki a nagy füstben és lángok között meg akarta menteni feleségét és gyermekét. Időközben a házbeliek is észrevették, hogy a pincelakásból füst szivárog ki. Berohantak a szobába, ahol apa, anya és kisfia eszméletlen állapotban súlyosan összeégve feküdtek a szegényes szobapadlóján,

Az udvarbelieknek nagynehezen sikerült elfojtani a tüzet. Azonnal írszaladtak a közelben lakó dr. Frischmann Dező orvosért, aki a sebesülteket első segélyben részesítette. Legsúlyosabban az anya sebesült meg, akinek mindkét karja, lábai és arca égett össze. Frenkel és kisfia is harmadfokú égési sebeket szenvedtek,

Felgyógyul a repülőszerencsétlenséget szenvedett aradi főtisztviselő

Arad, január 4.
Néhány héttel ezelőtt megírtuk, hogy Suciu cukorgyári pénzügyi ellenőrt súlyosabb természetű baleset érte. A főtisztviselő egy lezuhant utasszállító repülőgépen ült és ekkor megsebesült. Suciu állapota már annyira javult, hogy 10 nap múlva elhagyhatja az ágyat és ismét elfoglalhatja állását.

RADIOMLISOK

PÉNTEK

Bukarest: 1.15: Könnyű lemezek. 5: Fanica Luca zenekara. Régi és mai román népzene. 7.20: Gramofon. 8: Radulescu Róza.

Budapest: 6.45: torna. Utána gramofon. 10: Időszerű apróságok (felolvasás). Közben gramofon. 1.30: Szalai Pepita Gyula cigányzenekara. 3.30: Diákfelőla. 4: D'var. 5: dr. Benedek Marcel előadása. 6: Gyorsírás. 6.30: K Comensoli. Mária zongorázik. 7.10: Kültügyi negyedóra. 7.30: Opera Pillangókisasszony. Az 1. felv. után hírek, utána dőjárásjelzés. Majd a Fejes jazz és Veres Lajos cigányzenekara. Kalmár Pál énekszámaival.

A hármass szerencsétlenség sebesültjét vasárnap reggel a mentők beszállították a Hunyadi uccai kórházba, ahol azonnal operálás alá vették őket, Frenkel és a kisfia állapotában mára némi javulás állott be, azonban Frenkelné sérülései olyan súlyosak, hogy felépüléséhez kevés a remény.

Aki a pekingi Sárkány-trónra akar ülni

Császárrá koronáztatja magát Mandsuria elnöke

London, január 4.
A Daily Telegraph Dairénből úgy értesül, hogy Pu-Yi, Mandszukuo elnöke március elsején császárrá koronáztatja magát és utód

dinasztiát alapít. Pu-Yi arra törekszik, hogy elfoglalja Észak-Kínát, később pedig a pekingi Sárkány-trónra üljön, amelynek ő volt utolsó birtokosa.

Bizonytalan időre meghosszabbították az adóvallomások beadásának határidejét

Bukarest, január 4.
A Monitorul Oficial az alábbi rendeletet közli:

Köztudomásra hozzuk, hogy mivel a pénzügyminisztérium az egyenes adók egyszerűsítéséről szóló törvény egyes szakaszait

módosítani szándékozik az évi adóvallomások benyújtásának határideje, amely a törvény 86. és 89. szakaszai szerint január 10-ig lett volna, bizonytalan időre elhalasztatik. Az új terminus a szükséges időben hirdetmény útján az adózók tudomására fog hozatni.

Megtögték, majd szabadon engedték, de

Agyonlőtték a szerbek két magyar csempészt a határon

Szombathegy, január 4.
A jugoszláv határon Szilveszter éjszakáján véres csempészdráma játszódott le. Zavetz Károly és Mákos István ágrólszakadt szegény emberek a jugoszláv területen lévő Büdfalvára dohányt csempészték. Ott eladták és az árán rumot vettek. Amikor visszafelé jöttek a Kerka határpatakhöz érték a jugoszláv határőrök és észrevették őket elvették tőlük a rumot és azután utjukra engedték.

Alig léptek azonban át a határon a határőrök rájuk tüzeltek, mind a kettőt agyon

lőtték. Másnap értesült a dologról a két ország egyikük férjeik holttestéhez sietve, megdöbbenve látták hogy a szerencsétlen embereket, nemcsak agyonlőtték, hanem össze is szurkálták. Zavetz 3 lövést kapott, azonkívül átdöfték a mellét és eltörték a lapockáját. Mákos halálos lövést kapott, de szúrások is éktelenkedtek testén. A 33 éves Zavetz után 5, a 29 éves Mákos után 2 árva maradt. A szentgothárdi kerület képviselője dr. Varga Gábor interpellációt jegyzett be a magyar parlamentben a csaknem naponként ismétlődő véres határdramák ügyében.

200 lei -- egy emberélet

Roszzul sikerült tiltott műtétet végzett egy 76 éves szülésznő egy fiatal lányon

Arad, január 4.
Az elmúlt napokban a Fischer Eiz kórházba szállították Csepeli Rozália 20 éves cselédleányt és az orvosi vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a leányon tiltott műtétet hajtottak végre és az állapota endokivül súlyos, mert vérmérgezés lépett fel. Miután a szerencsétlen leánynak állapota válságosra fordult, értesítették a rendőrséget, ahonnan Detesán János szállt ki a kórházba. A haldokló cselédleány a kihallgatás során bevallotta, hogy két héttel ezelőtt Paul Illésné 76 esztendőes aradi szülésznő vé-

gezte az "operációt" és a rosszul sikerült műtétért 200 lejt fizetett.

A cselédleány állapota ma délelőtt még súlyosabbra fordult és a déli órákban kiszorított. A rendőrség a szülésznőt őrizetbe vette. Özv. Paul Illésné a déli órákban átvitték az ügyészségre és itt a vizsgálóbíró hallgatta ki. A súlyosan terhelő adatokra való tekintettel dr. Seracu vizsgálóbíró a szülésznőt vizsgálati fogságba helyezte. Érdekessége, hogy Paul Illésné ellen már volt egy ízben eljárás folyamatban hasonló bűncselekmény miatt.

A KASTELY TITKA

66

A bárka most hullámvölgybe zuhant és oldalával fordult a szélnek. Minden pillanatban attól kellett tartani, hogy felborulunk. A ránc zuhanó víztömeg mindent elsöpréssel fenyegetett. Kétségbeesett erőfeszítéssel vesgődtem a kormányhoz. Minden erővel ráfakadtam a kormánykerékre. A következő pillanatban már ismét egy tarajos hullámhegy tetején táncoltunk. Egyelőre tui voltunk a felborulás veszedelemén.

— A gazember beárkázott a kajütbe! — orította Hughes a flémbe. — Míg a vihar le nem csendesedik, nem tehetünk semmit se.

A detektívnek teljesen igaza volt, a bandeda bizonyára föl volt fegyverkezve és jelenlegi helyzetünkben nem lett volna tanácsos megtámadni. Várnunk kell, míg a vihar némileg enyhül. Tájékozódni teljesen lehetetlen volt. A visszatérésre nem is gondolhattunk, a laguna bejáratát nem találhattuk volna meg és a dühöngő hullámverés megsemmisítene a hajót a sziklazátonyok között. Viszont azt sem szerettük volna, ha a vihar még messzebbre sodorja a járművet a tengerbe.

Első dolgunk volt bevonni a viharvitorlát, azután kivetettük a horgonyt. Így természetesen az egész manőver nem zajlott le simán. A horgony eleinte nem tudott megkapaszkodni és bete tejt jó félóra is, amíg megbizonyosodtunk, hogy a bárka valóban megállt. Helyzetünk így sem volt biztonságos és minden percben tartanunk kellett a hajótöréstől.

A hajó orra a horgony kivétele óta még jobban fölágaskodott; ez különben megfelelő céljainknak. Órák teltek el feszült várakozásban. Égető szomjúság kínzott, mely egyre fokozódott. A gyomrom türelhetlenül kezdett fájni és úgy éreztem, hogy leszédülök a tagbázkzó vízbe. Az állapotom egyre rosszabbodott. Semmi kétség! Megkaptam a tengeri betegséget! Azt hiszem, Hughesnek jelenleg helyzetünkben is elégtétel volt az a tudat, hogy én is megismerkedem a tengeribetegség borzalmaival. Hughes különben nagyszerűen bírta a vihart és semmi hajlandóságot nem mutatott arra, hogy újra megkapja ezt türelhetetlen betegséget.

Magam is csodálkoztam, hogy ilyen gondolatok jutottak az eszembe. A helyzet, legalább is egyelőre, szörnyű volt; kimerültem és betegen várakozni arra, hogy a vihar megszűnjön, míg a rablógéylikos a kényelmes kajütben töltött revolvérrel lesejkedik!

Hajnalodott, mikor a szélvihar váratlanul megsziint. A tengeren imbolygó ködfosz-lányok usztak, melyek lassan sűrűsödtek és eltakarták a szemhatár peremén fölbukkanc nap biborkorongóját. Szerencsére a köd csak hamar fölszállt. Szabad kilátás nyílt minden felé. Messzebb voltunk a szárazföldtől, mint sem gondoltuk, a part csak halvány csík a lakjában látszott a szemhatáron.

— A legkisebb szél elegendő ahhoz, hogy néhány óra alatt partra jussunk — mondta Hughes.

Lényegesen jobban voltam már, csak a szomjúság kínzott. Egyesült erővel kiemeltük a vasmacskát és fölhúztuk a nagy vitorlát.

Aki sokat járt tengeren, az ismerheti a hajótaras szeszélyeit, mely, különösen a vitor-lás hajóknak igen kellemetlen meglepetéseket okozhat. Rövid idővel ezelőtt, még azon gondolkodtunk, hogy miképp birkózunk meg az őrjöngő szélviharral és most a legkisebb szellő sem jelentkezett. A vitorla petyhüdtől lógott az árbócon.

A kajüt fölül egyelőre nem fenyegetett veszedelem. Green nem hagyhatta el buvó helyét, hogy ki ne tegye magát a lelövetés veszélyének. A támadás esetén azonban óhertült volna előnyösebb helyzetbe és így egyelőre megelégedtünk azzal, hogy akarattunk el-lenére sem teheti ki lábát a fedélzetre.

(Folytatjuk)

SPORT

Az Újpest fényes győzelemmel bizonyította be a magyar futball fölényét

Újpest-Austria 2:1

Algir, január 4.
Exhibition mérkőzés keretében találkoztott a két csapat, Az Újpest győzelme igen értékes. Már a 7 percben Jávor megszerezte a vezetést, a 20. percben Sindellar kiegyen-

lített. A második félidőben ismét a 7 percben Jávor szerezte meg a a gólcsermet jelen-tő gólt. A mérkőzés további részében is a magyarok voltak fölényben, azonban az ered-mény nem változott.

Január 6-án és 7-én

Timisoarán rendezik meg az országos ping-pong bajnokságokat

Timisoara, január 4.
Az országos asztali tenisz bajnokságok január 6-án és 7-én Timisoaran kerülnek lebonyolításra. Az országos szövetség a bajnokságok megrendezésével a CFR-t bízta meg, amely egyesület a bajnoki versenyeket a timisoarai dohánygyár nagytermében ren-dezi meg. A verseny számai a következők:
1 Férfi egyes 2 Férfi páros 3 Női egyes 4 Női páros 5 Vegyes páros 6 Ifjúsági ver-seny (17 betöltött évig) 7 Csapatverseny, 8 II osztályu verseny (bajnokságon kívül)

Nevezési díjakat az 1 3 és 6. verseny-számok részére 80 lej, a 2 4, és 5 verseny-számok részére 150 lej, a 7. versenyszámra 200 lej, végül a 8. versenyszámra 60 lej.

Nevezési határidő 1934 január 5-én este. A nevezési díjak január 6-án reggel legkésőbb a versenyek kezdetéig Lakatos Károly urnál az egyesület megbízottjánál fizeten-dők le.

A versenyeken csak a ping-pong szö-vetség igazolt játékosai vehetnek részt és azokon a szövetség szabályai az irányadók.

SPORTOK

— Sportemberek házassodni! Régi kér-dés: a házasság használ, vagy árt a sport-ember formájának! A kanadai jégchokki szö-vetség most adta ki statisztikáját, melynek legérdekesebb adata: a házasság játéko-sok sokkal jobb teljesítményt mutatnak, mint a nőtlének. A kanadai országos váloga-tott legjobb játékosai többgyerekes csalá-capák!

BKE—Züricher SOHC 1:1 (1:0, 0:1, 0:0) A BKE ezzel a zürichi mérkőzéssel ké-szült a sant-moritzzi jégchokki tornára.

Berliner SchK—HC Milano 4:0 (2:0 1:0, 1:0). A német jégchokkizók szép győzel-me Milanóban

Ma kezdődik St Moritzban az év egyik legnagyobb jégchokki körmérkőzése, amely-nek a világbajnokság előtt különös jelentő-sége van. A benevezett csapatok első cso-portjában a Berliner Sch K, Rapid Paris, a Queens Club London, Wiener EV, a második csoportban a Budapesti KE, Ltc Prága, Ehs St. Moritz és HC Milano.

FUTBALL

Sikerrel turázik a Beogradski Hollandi-ában. Az Ajax ellen 2:2 arányban eldöntet-lentül játszott, míg az SV Haagot 4:2 arány-ban győzte le.

Kilencvenhárom magyar játékos vando-roit ki az elmúlt évben külföldre. Ebből Fran-ciaországba 41, Csehszlovákiába 22 (ki tud-ta!) Svájcba 8, Ausztriába 5, Belgiumba 5, Olaszországba három, Portugáliába három, Romániába (Barátky) Németországba, Len-gyelországba, Jugoszláviába, Bulgáriába, Lu-xemburgba és Uruguayba 1—1 játékos tá-vozott, A játékosok egy része, mint tréner, de nagyobb része mint aktív játékos helyez-kedett el Magyarországon nem örvendenek a fényes sporteredménynek.

A Budai 11 újabb győzelme, A Budai 11 turacnapata kedden Lentini válogatottját 5:1

2:0) arányban megverte. Góllövők: Rókl. 2) Pomázi (2) Szeder (1)

Marseille, Ferencváros—Nemzeti 5:0, (3:0), Ezer szerencse, hogy a Nemzeti is Franciaországban turázik, így legalább győ-a hetett a Ferencváros is,

Oran, Bocskai—Oran válogatott 4:0 (1:0) Amsterdam, Beogradsky—Ajax 2:2, Hága Beogradski—SV Haag 4:2 Boulogne Nemzeti—US Boulogne 5:4. Catania, Budai 11—AS Catania 1:1 München, Müncheneri válogatott—Hungá-ria 5:1 (5:1) Szomoru eredmény

A Rapid nyerte a bécsi újévi kupát, Ra-pid—DSV Satec 6:1 (5:0) WAC—Vorwarts 14:5, Rapid—Vorwarts 8:1, WAC—DSV Sa-tec 6:4 (1:4).

Syrakuza. Syrakuzában is meccselt a Budai 11 az ottani városválogatottal, amely-lyel azonban csak 2:2-ös döntetlent tudott elérni. Az első félidőben még a magyar csa-pa vezetett egy nullára.

Hungária—Kreuzlingen 3:0 (0:0). A Hungária nagyon szép játékkal verte ellen-felét Dudás, Cseh és Opatá gólyaival.

Kérje mindenütt a GOLF borotva-pengét!

az asztali legkényelmesebb alkalomra és öröme lesz a borotválkozásban. Vezetékviselet: Friedman Armin, Oradea. Promenad Eminescu 16.

A legjobb egyedekből kiválasztott nőket legszebb színű 100 drb. "Rhode Island Red" és 200 drb. "fehér Amerikai Leghorn" ba-romfi, továbbá 15 drb. fajtisza "Bronz" pulyka, helyszüke miatt jutányosan eladó. Az egész állomány 6—8 hónapos és tovább tenyésztésre kiválóan alkalmas. Cím: Faj-baromfi-telep Oradea, Str. Franciscus 12.

Ujságárus megbízható jó keresettel el-vétetik az Erdélyi Magyarság és a Nagyva-radi Friss Ujság árusításához Jelentkezni kiadóhivatalban

200 millió frankot csalt ki Párisban Stavinski, a szélhámosok királya

Erdélyben is keresik Európa legveszedelmesebb kalandorát. — Hamis ékszerekkel és megvesztegetett szakértők segítségével becsapta a párisi zálogháztulajdonosokat

Arad, január 4.
Szenzációt keltő körözőlevél érkezett ma Párisból az aradi rendőrséghez. A párisi rendőrség elfogató parancsot és köröző levelet adott ki Sasa Stavinski hurhadt nevű szélhámos ellen, akit a francia fővárosban és környékén mint a szélhámosok királyát ismernek évek óta. Sasa Stavinski most koronát tett minder eddigi szélhámoskodására, olyan mesterfogással, amely megdöbbenést okozott mindenütt ahova a híre eljutott.

Nem kevesebb, mint kétszázmillió frankkal károsította meg a bayonnei városi zálogházakat

oly módon, hogy bűntársai segítségével hamisított ékszereket helyezett el a zálogházakban s több mint 200 millió frankot vett fel rájuk. A körözőlevélhez a párisi rendőrség mellékelte a szélhámosok fejedelmének bűnrajzát is, amelyből kiderül, hogy Sasa Stavinski neve nem ismeretlen a párisi rendőrség előtt. Évek óta mint Európa legveszedelmesebb és legnagyobbstíliú kalandorát tartja nyilván. A szélhámos családja a háború alatt költözött Oroszországból Párisba, Atyja dúsgazdag ember volt és többmillió rubelt hozott magával a francia fővárosba, amely összeget Párisban megsokszorozta. A fiatal Stavinski Sasa fejedelmi nevelésben részesült, több nyelvet beszélt, zongorázott, minden sportnak szenvedélyes hővelője volt és amellet annyi közvetlenséggel rendelkezett, hogy barátainak színiát szinte végtelenre lehet becsülni. Ugy élt mint egy igazi herceg, a legdivatosabb színésznőkhöz fűzték intim kapcsolatok és ez az életmód rövid idő alatt teljesen tömörítette édesapját. Mikor az öreg Stavinski elszegényedett és öngyilkosságot követett el, Sasa Stavinski a szélhámosi pályára lépett. Először fedezetlen csekkkel operált. Bookmekerek, autógyárosok és repülőgép kereskedők vesztettek rajta többmillió frankot. 1923-ban körözték először és a szélrózsa minden irányában a detektívek tömege kutatott utána. Még szökésekor is szélhámosokat követett el és Perotti marseillei kereskedő nevében helyezett el hamisított csekket.

A legérdekesebb azonban az volt, hogy míg a rendőrség Angliában, Oroszországban és Spanyolországban kutatott utána, addig Stavinski Páris közelében folytatta luxuriózus életmódját.

Tiranon közelében egy pazar villát vásárolt amelyet elképzelhetetlen luxussal rendezett be.

A villa ura Arlette S., egy ismert neves színésznő volt és a villában még rendőrtisztek is megfordultak. 1926 júliusában végre sikerült Stavinski egyik bűntársát letartóztatni és így jutottak Stavinski nyomára. A detektívek tömege állta körül a villát amikor késő este becsöngették a kaput. Amikor a szobaleány kaput nyitott, a detektívek rárohantak és még mielőtt vérszót adhatott volna le, betömtek a száját. A detektívek benyomultak a villa keleti szönyegekkel díszített nagytermébe, ahol vidám társaságot találtak ott. Az arany és ezüst evőeszközökkel valamint vagyontéző kristályokkal díszített asztal mellett estélyi ruhában és frakkban ült együtt az egész társaság.

Mindenki ott volt csak Stavinski hiányzott. Az egyik mellékhelységben azonban őt is megtalálták és letartóztatták. Kiderült, hogy az utolsó pillanatban ütöttek rajta a detektívek, mert éppen aznap éjszaka akart Svájcba szökni. Kofferjei már be voltak csomagolva és autója is már készen várakozott. A szélhámos, mint a nyomozás során megállapították, odáig merészkedett, hogy az Eiffel-torony rádióállomását is kibérelte az általa lancirozott tőzsdejelentések céljaira.

Természetesen ezt a szerződést a francia

kincstár megszüntette és Stavinski a börtönben többmillió frankos keresetet indított a francia állam ellen, követelve, hogy a rádióállomást azonnal bocsássák rendelkezésére.

Öt esztendő telt a börtönben, amely idő alatt megírta memoárjait. Az az ember, aki aránylag rövid idő alatt 15 millió frankot csalt össze, egyetlen cent nélkül állott, mikor letartóztatták. A luxusvilla és a berendezés már mind a hitelezőké volt. Kiszáradulása után újabb szélhámosságokba kezdett.

MI AZ,

ami bőrét üdévé, frissé, fiatalossá varázsolja?

A FLOREAL arckrém hatása páratlan!

Romániai vezérképviselő: Drogueria „Centrala” Oradea, Telefon 6-56

Japán miniszterelnök így gondolja:

1934-ben nem lesz még világháború

London, január 4.
Érdekes nyilatkozatot tett a külföldi sajtó képviselői előtt Saito japán miniszterelnök, ki kijelentette, hogy minden ellenkező véleménnyel és nyilatkozattal szemben, úgy gondolja, 1934-ben nem kerül sor világháború fiktusra az egyenlenségek kioldására. A maga részéről — mondotta — minden tőle telhetőt elkövet az ellentétek elsimítása

érdekében és hogy a felmerült vitás kérdéseket békés úton intézzék el.

Szovjetországról beszélve, a japán kormány feje kijelentette, hogy bár politikai strukturájában Japán és Szovjetország merőben ellenkezők, mégis mindent elkövetnek, hogy békében éljen a két állam egymás mellett.

Mindennek a szerelem az oka

Zsirosszódát ivott -- de megmentették az életnek

Szatmár január 4.
Takács Emmi 18 éves magyarberkeszi leány vasárnap délután öngyilkossági szándékból marószódával megmérgezte magát, de tettét még idejében észrevették és azonnal értesítették a mentőket. Az orvos aztán gyomormosással megmentette az életnek.

Takács Emmi, aki módos szülők egyetlen leánya, tettét szerelmi bánatában követte el. Egyébként a szerencsétlen leány ezuttal már harmadszor kísérelt meg öngyilkosságot. Először az ütőerét vágta fel másodszor pedig a kutba akart ugrani.

Furcsa, de jól jövedelmező mesterség

Gyűjtogatási üzemet rendezett be egy botosani fiatalember

Bukarest január 4.
Megírta az Erdélyi Magyarok hogy a napokban borzalmas tűz pusztított a Gordiana bukaresti kötött-szövött arugyár telepén.

A hatósági vizsgálat szálai Botosanig vezettek, hol az elmúlt nap folyamán feltűnést keltő letartóztatást eszközöltek. Megállapítást nyert, hogy Móricz Bacal dúsgazdag drogéria tulajdonos fia jól meg szerve-

zett társasággal rendszeresen gyűjtogatott különböző vállalatok helyiségeiben.

A vizsgálat adatai szerint Móricz Bacal a dolgot előzőleg megbeszélte a vállalatok tulajdonosaival, akik bebiztosították házait és gépeiket és a tűz után osztottak a kártérítési összegben a gyűjtogatókkal.

A Gordiana 12 millió lejre volt biztosítva és a jegyzőkönyv szerint Móricz Bacalnak három millió lejt ígértek.

Súlyos katasztrófa egy csehországi szénbányában

**Százötven bányász bizonytalan sorsa kétszázötven méter mélységben.
A mentési munkálatokat nem tudják folytatni**

Prága január 4.

Hatalmas méretű, megdöbbentő bányaszerencsétlenség történt a Dux melletti szénbányában. A bányában mélyen a föld alatt óriási robbanás tört ki ma délután 5 órakor. A bányaváros felzavart hangyabolyhoz hasonlított: a lakosság apraja-nagyja az utcán volt és percek alatt elterjedt városzeret a bányarobbanás híre. A tárnában, ahol a robbanás történt, 130 bányász dolgozott és a borzalmas robbanás annyira összezúzta a tárnát, hogy egyelőre minden mentési munka lehetetlenné vált és a 130 bányász sorsa teljesen bizonytalan.

Az első hírek szerint bányalégrobbanás okozta a szerencsétlenséget, azonban később kiderült, hogy a tárnában felhalmozott robbanószerek véletlen szerencsétlenség folytán explodáltak. Olyan nagyarányú bomlás történt, hogy a mentési munkálatokat rendkívül megnehezíti a beomlott tárna. A robbanás tárnájában történt és az explozió ereje olyan nagy volt, hogy a 30 kilométernyire levő Dux városban a bányászházak ablakai mind betörték a légnyomás erejétől. A mentési munkálatok egyelőre eredménytelenek, de hajnalra remélik, hogy be tudnak hatolni a tárnákba s amennyiben a bányászok még életben lesznek, megmentik őket.

A késő éjszakai órákban érkezett jelentések szerint a duxi bányatársaság „Nelson III” nevű bányájában történt robbanás a bányaiüzem valamennyi berendezését tönkretette. A tárnák 250 méter mélységben vannak s a mentők munkálatai a legnagyobb erőfeszítések dacára sem haladnak előre.

A legutolsó jelentések szerint a bányakatasztrófa előtt 150 ember szállt le a tárnákba.

A duxi szénbánya Csehszlovákia második legnagyobb bányaiüzeme volt s így óriási veszteséget jelent a katasztrófa Csehszlovákia ipari életében. A bányaváros egész lakossága több ezer ember tolong az éjszakai órákban is a tárnák előtt és a szerencsétlenül járt bányászok hozzátartozóinak jajveszékelése, kétségbeesett sirása tölti be a levegőt. A mentőcsapatok mindent megkísérülnek a tárnában rekedt bányászok érdekében.

APROHIRDETÉSEK

TENYÉRBŐL, kártyából mutat, jelent, jövőt mondok 10 lejért. Uzieta Jömenetén, ház eladásán, állásba jutásán elősegítek. Str. Moldovei, Kálvária-ucca) 58-a, második kapu. 12

MAKULATURA újságpapír kicsinyben és nagyban kapható Pásztor Ede papíráruházában.

Horvák-féle pedálos cimbalom olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Jókarban levő piarínót vagy rövid zongorát megvételre keresünk. Ajánlatokat ár és gyártmány megjelöléssel kérünk elküldeni Vész hírlapiroda Marghita 11.

Megbízható újságárust jó megélhetési feltételekkel Mohay János Turda.

Könyvkötő leányok falcoáshoz azonnal felvétetnek Pásztor nyomda Piata Viteazul 4 szám.

LAKBÉRSZERZŐDÉSI blanketták kaphatók a Pásztor Ede cégnél, Nagypiac-tér szám.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA

bár meg vannak győződve arról, hogy a 150 bányász nem tudott a hirtelen bekövetkezett beomlás elől biztonságba helyezkedni s így valószínű, hogy valamennyien halottak.

A mentési munkálatok első eredményeképpen megtalálták a felvonó alatt a főgépész holttestét. A szerencsétlen ember szinte csodálatos szívósságára jellemző, hogy még az utolsó percekben is kopogtatással adott állandóan életjelt magáról. A tárnákban mindenütt ég a tűz s olyan képet nyújt, mint a kilövelő lángnyelvek, mint valami pokoli színjáték. Négy munkásnak sikerült a

hajnali órákban az egyik legaknán keresztül kijutnia, azonban valamennyien súlyos gázmérgezést kaptak s eszméletlenül fekszenek a kórházban. A bányászokra egyelőre nincs remény s így nem beszélhetnek bajtársaik helyzetéről. A mentési munkálatokat Karlik mérnök, a duxi bányatársaság igazgatója vezeti. Az ossegi bányavidék Komotau-Brux-Dux városok által háromszögbe fogott nagy barnaszénvidékhez tartozik. Az egész bányavidéken gyászos hangulat uralkodik a Nelson bánya katasztrófája miatt.

Japán bombavető Peking fölött

Kínai felkelő csapatok megszállják a fővárost

Tokió, január 4.

A tokiói távirati iroda jelentése szerint valószínűnek látszik, hogy ha a helyzet nem változik, s a japánok nem avatkoznak bele a dologba, akkor a felkelő csapatok már az éjszaka folyamán megszállják Pekinget. A kínai fővárosban emiatt nagy izgalom uralkodik. A külföldi államok képviselői egész éjszaka tanácskoztak a megszállással kapcsolatos intézkedések megtétele végett. Szerdán Peking felett megjelent egy japán nehézbombavető repülőgép, amely később Mukden felé tűnt el.

Megváltoztatta első vallomását az alagi térigykos

Budapest, január 4.

Az alagi férjgyilkosság ügyében ma újabb fordulat történt, amennyiben Bognár Istvánné a vizsgálóbíró előtt visszavonta eddig tett vallomását és azt állítja, hogy férjét nem ő gyilkolta meg, hanem a duakodás közben, amikor férje revolverre ment neki. Ő ágyának dunnáját ráborította. Eközben a férj revolvere elsült és a golyó Bognár fejét furta keresztül úgy, hogy nyomban meghalt.

Judta, hogy a veszekedés zaját a szomszédok hallották, attól tartott, hogy őt fogják meggyanúsítani a gyilkossággal és ezért darabolta fel a holttestet, hogy eltüntesse azt. A vizsgálóbíró a vallomást jegyző könyvbe foglalta, de azután kihirdette Bognárné előtt, hogy előre megfontolt gyilkosság büntette címén előzetes letartóztatásba helyezik.

Új földreform készül Csehszlovákiában

Prága január 4.

A cseh képviselőház mezőgazdaság bizottsága határozati javaslatban arra szólította fel a cseh kormányt, hogy terjesszen be javaslatot a mezőgazdaság tehermentesítéséről és ez a javaslat tartalmazzon hatékony intézkedéseket az eladósodott mezőgazdaság tehermentesítése érdekében. A mezőgazdasági bizottság másik elfogadott határozati javaslata felszólítja a kormányt, hogy a

felhatalmazási törvény alapján hajtsa végre a belföldi mezőgazdasági piac célszerű megszervezését, szabályozza a mezőgazdasági termékek behozatalát és kivitelét olyan módon, hogy biztosítsák a mezőgazdák számára a rentabilis árakat, amelyek helyes arányban vannak a termelési költségekkel. A piac új megszervezése úgy történne, hogy a mezőgazdasági termelést a fogyasztásnak és a szükségletnek megfelelően rendeznék.

Kétezer visszaeső bűnöst sterilizálnak Amerikában

Newyork január 4.

Az amerikai közvéleményben nagy megütközést keltett az oklahomai kormányzónak az az elhatározása, hogy egy régebbi törvényre való hivatkozással sterilizáltatni a karja mindazokat, kiket az 1933-as évben

mint visszaeső bűnösöket megbüntettek. A sterilizációt természetesen csak Oklahoma államban hajtják majd végre. Összesen kétezer ilyen visszaeső bűnöző sterilizációjáról van szó.